

Nøglefiskerprojektet

20 års monitoring af kystnære fiskebestande



Eva Maria Pedersen, Mette K. Schiønning, Elliot J. Brown, Josianne G. Støttrup & Mikael van Deurs, DTU AQUA – Institut for akvatiske ressourcer

Nøglefiskerprojektet kunne i 2024 fejre 20 års jubilæum i sin nuværende form. Projektet bidrager, som det eneste, med en tidsseriedata om de kystnære fiske-forekomster i Danmark, da ingen officiel monitoring finder sted i de danske kystzoner.

Projektet er et vellykket eksempel på, hvordan et langsigtet Citizen science program kan bidrage til dokumentation af kystnære fiskebestande på en omkostningseffektiv måde og levere vigtige tidsserier om kystnære fiskebestande til brug for både fiskere, forskning og forvaltning.



Nøglefiskerprojektets historie

1990'erne

Fiskerne begyndte at observere, at fiskene var ved at forsvinde fra kystområderne.

2002

De to danske fritidsfiskerforeninger Dansk Amatørfiskerforening (DAFF) og Dansk Fritidsfiskerforbund (DFF) ønsker at dokumentere de kystnære fiskefangster.

I samarbejde med Danmarks Fiskeriundersøgelser (nuværende DTU Aqua) blev Fangstregistrerings-projektet derfor startet. Her kunne fritidsfiskere tilmelde sig og registrere og indsende deres fangster i deres egne garn. Dette betød, at mange forskellige typer garn og maskestørrelser blev anvendt, og resultaterne derfor var svære at sammenligne.

2005

Nøglefiskerprojektet i dets nuværende form bevilliges af Fiskeplejemidlerne (penge fra salg af rekreative fiskelicenser). Dette medførte, at de deltagende fiskere fremadrettet kunne få udleveret standardiserede redskaber (tre garn og/eller tre ruser) til anvendelse på Nøglefiskerens faste positioner.

Initiativtagere



Vagn Gram, initiativtager til Nøglefiskerprojektet og tidligere formand for DAFF.



Josianne G. Støttrup, co-initiativtager til Nøglefiskerprojektet, forsker DTU Aqua.

Anvendelse af nøglefiskerdata

Hver projektperiode afsluttes med en DTU Aqua rapport der beskriver udviklingen af de vigtigste fiskearter i de kystnære områder.

Skrubbe og ålekvabbe anvendes som indikatorarter for miljøtilstanden i kystnære områder. Data indgår i HELCOMs vurderinger for det baltiske område, der strækker sig fra den østlige Østersø til Kattegat og Limfjorden.



Data deles med Fiskeatlas.

Der arbejdes på, at åledata kan inkluderes i bestandsvurderingen af ål.

Data fra bl.a. havørred, sortmundet kutling, torsk og ål er blevet anvendt i videnskabelige projekter og undersøgelser, både lokalt og nationalt.



Udleverede redskaber

Garntype: 65 mm, 8½ ma, 2400 kn, 0,24, grønne med flydeline nr. 1,25 smt synkeline nr. 1½ og en monteret længde på 39 m.

Rusetype: DBL. 80/7 ruser med 8m rad. Alle ruder er uden spærring.

Temperaturlogger: HOB0 UA-001

Andet: Flag til redskaber samt hvide ID-skilte

Hvad forventes af en Nøglefisker

- Man skal være fritidsfisker og medlem af enten DAFF eller DFF.
- Der fiskes på en fast station som opgives til Fiskerikontrollen. Positionen har en buffer-radius på 500m.
- Redskaberne må sættes 3 gange pr. måned.
- Nøglefiskerredskaber må anvendes ud over egne redskaber.
- Alle sætninger skal rapporteres - også 0-fangster.
- De udleverede redskaber må kun anvendes på positionen, og skal markeres med flag og mærker udleveret af projektet.
- Der udleveres en temperaturløser, som årligt skal indsendes til aflæsning.
- Udstyret returneres, når man forlader projektet.



Kontakt: nfisk@aqua.dtu.dk, www.Fiskepleje.dk

